



Vlaanderen
is jeugdhulp

Jeugdhulp

SAMENVATTING JAARVERSLAG 2015



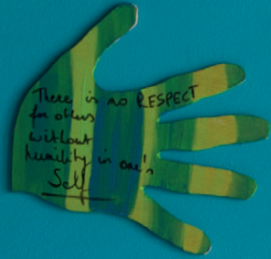
www.jaarverslagjeugdhulp.be

RESPECT EN LIEFDE DAT IS WAARVOOR HET STAAT.

ALS JE DAT NIET HEBT DAN STAAT JE HERSTEL AL KLAAR.

IEDEREEN IS AARDIG, DOE ELKAAR GEEN PIJN.

KUNNEN WE NIET ALLEMAAL EEN BEETJE VRIENDELIJKER ZIJN?



RESPECT MOET JE VERDIENEN,

RESPECT MOET JE GEVEN. IEDEREEN IS GELIJK.



KIET IS OM HET EVEN, HET IS UNIVERSEEL.

ER IS GEEN LIJN TUSSEN ONS, SAMEN ZIJN WE HEEL.

WE ZIJN ALLEMAAL MAAR MENSEN. WE RESPECTEREN

ELKAARS GRENZEN. WE DRAGEN HUMOR EN VREUGDE

IN ONS HART, IEDEREEN VERDIENT ZIJN RUIMTE.

IEDEREEN IS APART!



MET TROTS EN OPENHEID VERTEL IK DEZIE RAP.

DE JEUGDHULP IN VLAANDEREN IN 2015:

EEN SAMENVATTING

Op 1 maart 2014 is het decreet Integrale jeugdhulp in werking getreden. Op 6 juni 2016 wordt een uniek jaarverslag voorgesteld: het eerste dat rapporteert over een volledig werkjaar volgens de principes van het decreet, en dus verslag uitbrengt over de jeugdhulp als geheel. Een eerste jaarverslag betekent ook dat het gaat over een nulmeting en dat alle volgende jaarverslagen daarmee zullen worden vergeleken. In deze samenvatting maken we indien mogelijk wel een vergelijking met vorige jaren.

Dit jaarverslag brengt de cijfers vanuit zes sectoren samen in één gezamenlijk werk. Dat levert een massa materiaal op en ook enkele inzichten. Het volledige jaarverslag is te vinden op de website www.jaarverslagjeugdhulp.be, de inzichten staan gebundeld in deze samenvatting.



JEUGDHULP IS BREED EN DIVERS

Eén zaak valt onmiddellijk op: de omvang van de jeugdhulp in Vlaanderen. Jeugdhulp is overal. Het bereik is immens en zit op diverse werkvormen, gaande van de brede instap, laagdrempelige hulp voor iedereen toegankelijk; over probleemgebonden hulp rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijk tot het gesloten aanbod van de gemeenschapsinstellingen.

De cijfers tonen de werking van de principes van integrale jeugdhulp:

- een brede instap die periodiek de hele populatie van jongeren in Vlaanderen bereikt en dus hoge aantallen kan voorleggen.
- een geleidelijke afname van de cijfers naarmate de intensiteit en het ingrijpende karakter van de hulpverlening toeneemt. Het principe dat waar mogelijk de minst ingrijpende hulp eerst wordt ingezet en pas indien nodig de zwaardere hulp wordt geboden, schemert door in de cijfers.
- het grote bereik maakt dat de gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokken partners inzake verontrustende situaties een belangrijk instrument is om blinde vlekken zoveel mogelijk te vermijden.

AFKORTINGEN INFOGRAFIEK

CAW: Centrum voor algemeen welzijnswerk

CGG: Centrum geestelijke gezondheidszorg

CIG: Centra voor integrale gezinszorg

HCA: Herstelgerichte constructieve afhandeling

K&G: Kind & Gezin

MFC: Multifunctioneel centrum

NRTJ: Niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp

OOC: Onthaal-, oriëntatie- en observatiecentra

OVBJ: Organisatie voor bijzondere jeugdzorg

VAPH: Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

VK: Vertrouwenscentrum kindermishandeling



91 aanvragen

Bemiddeling

Dep. bemiddeling

11 CAW's **23.589**
unieke cliënten

186.771 63 regioteams
unieke kinderen

Brede instap/onthaal

72 CLB's 15 inloopteams
695.192 5.398
unieke leerlingen gezinnen

unieke cliënten **4.211**
thuisbegeleidingsdiensten persoonlijk assistentiebudget
actieve budgethouders
11.302 cliënten **756**
82 MFC's **VAPH** 2.106
minderjarigen
individuele materiële bijstand

Probleemgebonden hulp NRTJ

17 OOC **864**
opgestarte minderjarigen **118** opgestarte minderjarigen
93 OVBJ **Jongerenwelzijn** 8 CIG 18 CKG's
2.221 opgestarte minderjarigen
opgestarte cliënten **771** lang residentieel aanbod
5 pleegzorgdiensten unieke cliënten **631**
K&G

7.347 wachtenden **10.955**
5 teams jeugdhulpregie jeugdhulpbeslissingen

Intersectorale toegangspoort 2.422
prioraanvragen

13.875 5 teams indicatiestelling
indicatiestellingsverslagen
Jongerenwelzijn
14.307
unieke aanmeldingen

26 thuisbegeleidingsdiensten
unieke cliënten
5.795
4 centra voor ontwikkelingsstoornissen
VAPH **2.898**
4.207 1.077 rechtstreeks unieke cliënten
unieke cliënten toegankelijke hulp
5 diensten ondersteuningsplan

93 OVBJ 5 pleegzorgdiensten cliënten **621** 8 CIG
3.210 opgestarte minderjarigen
HCA's **Jongerenwelzijn** 130
4.247 opgestarte minderjarigen
afhandelingen

**Probleemgebonden hulp –
rechtstreeks toegankelijk**

11 CAW's 20 CGG's
6.459 **19.787**
begeleidingen unieke cliënten

6.922 meldingen
6 VK's **8.885**
2.975 **K&G** betrokken kinderen
gezinnen in mobiele begeleiding

18 CKG's **710**
kinderen
1.548 in korte residentieel opvang
gezinnen in pedagogische
training **468** kinderen in
ambulante dagopvang

Cliëntoverleg

379
Dep. dossiers
cliëntoverleg

Gerechtelijke jeugdhulp

43.722 maatregelen
Jongerenwelzijn
4.292 opdrachten
maatschappelijk onderzoek
14 sociale diensten voor gerechtelijke
jeugdhulpverlening

4.275 aanmeldingen
Ondersteuningscentra
19 jeugdzorg

1.710 5 consultteams
consults **Jongerenwelzijn**

Gemandateerde voorziening

K&G **834** procedures
maatschappelijke noodzaak
6 VK's

3 **Gemeenschapsinstellingen**

Jongerenwelzijn
1.531 opnames

Crisisjeugdhulp

10 diensten crisis hulp aan huis
514 17 OOC unieke minderjarigen **593** unieke
unieke minderjarigen
Jongerenwelzijn **7.679**
minderjarigen
6 crisisnetwerken

2.703 aanvragen
Jongerenwelzijn

1 **Centraal aanmeldpunt
gemeenschapsinstellingen**

EIGEN KRACHT!

Eén van de doelstellingen van het decreet is de maximale inzet van de eigen krachten van de jongere, zijn ouders of opvoedingsfiguren en personen uit de leefomgeving. De aanwezige en de soms vergeten, soms nooit ontdekte krachten in het cliëntsysteem en zijn netwerk activeren en versterken, daar gaat het om. Zo kan hulpverlening zoveel mogelijk vermeden worden, participatie toenemen en de emancipatie van de jongere en zijn opvoedingsverantwoordelijken versterken.



In diverse sectoren van de jeugdhulp zijn er, naast de ontwikkeling van bovenstaande basishouding, initiatieven om de eigen kracht te versterken:

- De centra voor integrale gezinszorg (CIG) hebben 223 eenheden (uitgedrukt in aantal uren begeleiding per week) contextbegeleiding;
 - Jongerenwelzijn heeft in totaal 6.817 eenheden contextbegeleiding. Dit bestaat onder meer uit 439 modules contextbegeleiding in functie van positieve heroriëntering. Deze nieuwe typemodule betreft een preventief aanbod dat de instroom tegengaat. Positieve heroriëntering wil enerzijds de bedoelingen en verwachtingen van de jongere en zijn context onder woorden brengen en anderzijds de mogelijkheden van de jongere en zijn sociaal netwerk in kaart brengen. Op basis daarvan formuleert men gerichte en specifieke hulpvragen waarmee gewerkt wordt gedurende de kortdurende en intensieve interventie.
- De ondersteuningscentra jeugdzorg en de sociale diensten voor gerechtelijke jeugdhulpverlening volgen een traject om 'Signs of Safety' in te voeren. Dat is een oplossings- en krachtgerichte benadering die verbinding toelaat, en ook toelaat vanuit de krachten van het netwerk te werken én steeds de focus op de veiligheid van het kind te houden.
 - Zowel de preventieve gezinsondersteuning als de centra voor kindercare en gezinsondersteuning (CKG) zetten in op de eigen krachten van ouders bij de opvoeding, o.a. bij mobiele begeleiding en pedagogische training.
 - De Diensten Ondersteuningsplan (DOP) zijn opgericht in functie van de vermaatschappelijking van de zorg voor personen met een beperking en hebben expertise in krachtgericht en netwerkversterkend werken. Een persoon met een (vermoeden van) handicap kan een beroep doen op een DOP om inzicht te verkrijgen in de meest aangewezen soort(en) ondersteuning, al dan niet gefinancierd door het VAPH. Zij brengen samen met de persoon met een handicap en zijn netwerk de vragen, wensen, ondersteuningsnoden en mogelijkheden in kaart. Er zijn 5 provinciaal georganiseerde DOP's en in 2015 maken 1.077 jongeren gebruik van hun dienstverlening.
 - De CAW's werken steeds vanuit een integrale benadering van de problematiek, werken sterk contextgericht en beogen de draagkracht, de autonomie en de zelfstandigheid van de gebruiker te vergroten. Hiervoor ondersteunen ze de aanwezige krachten van de gebruiker en zijn leefomgeving op een actieve wijze.

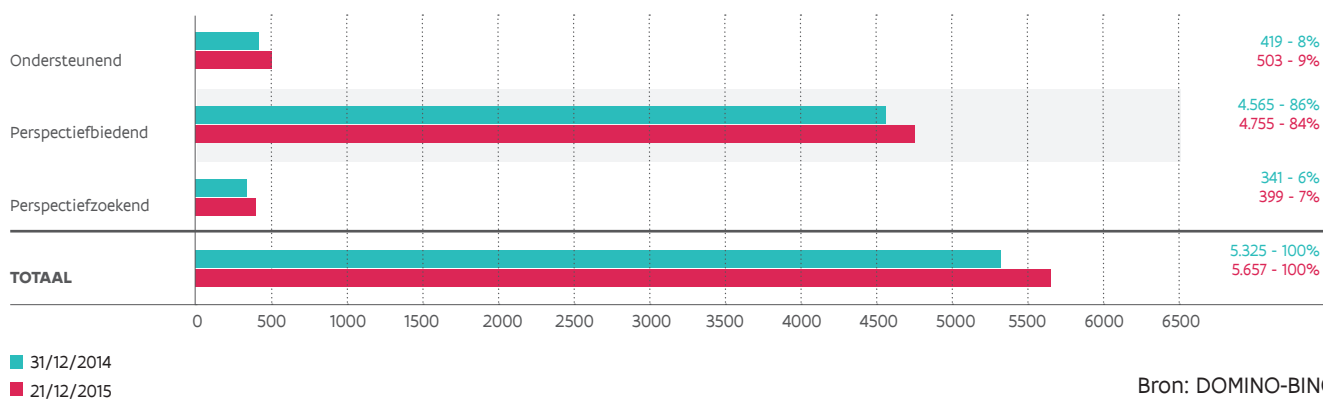
PLEEGZORG GROEIT

Pleegzorg is, vooral bij jonge kinderen, de eerste optie als toch beslist wordt tot een uithuisplaatsing. Dit kan zowel via de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, als via de niet-rechtstreeks toegankelijke.

Op 31 december 2015 zijn er 5.657 pleegzorgsituaties. In vergelijking met het jaar ervoor betekent dit een stijging met 332 pleegzorgsituaties (6 procent). Het overgrote deel (84 procent) zijn kinderen en jongeren die langdurig en continu in eenzelfde gezin verblijven (perspectiefbiedende pleegzorg). Hierin zitten ook 404 pleeggasten boven de 21 jaar vevat.



INZET PLEEGZORG



Een kwart van de rechtstreekse aanmeldingen voor pleegzorg gebeurt door de jeugdrechtbank, in een kwart van de pleegzorgsituaties melden de minderjarige en zijn gezin rechtstreeks aan bij de dienst voor pleegzorg.

In totaal zijn er in 2015 6.761 pleegzorgdossiers voor 6.534 unieke jongeren en pleeggasten actief geweest.

DE GESPECIALISEERDE HULP:

INSTROOM STABIEL, NOG VEEL NODEN

Sinds 1 maart 2014 is er één intersectorale toegangspoort in elke regio die de toegang regelt tot de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. De toegang tot die gespecialiseerde hulp hangt af van een beoordeling van de hulpvraag door de toegangspoort, omdat deze hulp langduriger,

intensiever en gespecialiseerder is.

In 2015 worden 14.307 kinderen en jongeren aangemeld bij de intersectorale toegangspoort. De instroom is in vergelijking met het opstartjaar 2014 vrij stabiel.

AANTAL AANMELDINGEN BIJ DE INTERSECTORALE TOEGANGSPOORT PER SOORT AANMELDER

SOORT AANMELDER	2014		2015	
	UNIEKE MJ	PERCENTAGE	UNIEKE MJ	PERCENTAGE
MDT (OOOC, OBC, COS,...)	2.257	18	3.245	23
(Niet-) rechtstreeks toegankelijke voorziening	4.748	38	3.566	25
Gemandateerde voorziening	2.198	17	1.930	13
Sociale dienst voor gerechtelijke jeugdhulpverlening (SDJ)	3.901	31	5.816	41
ITP*	Nvt	Nvt.	498	3
TOTAAL	12.600	100	14.307	100

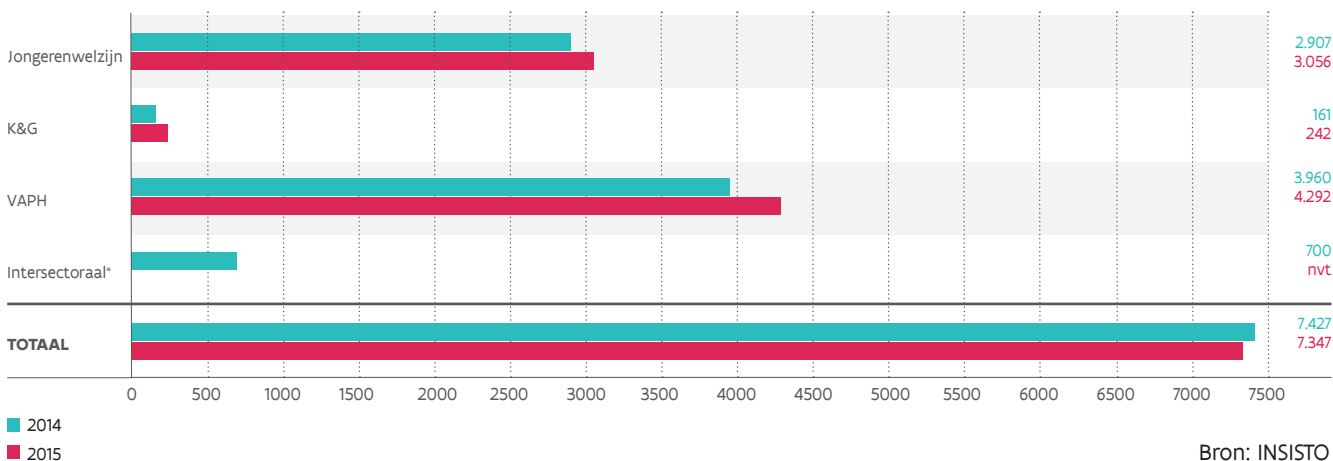
* De aanmeldingen vanuit het team ITP bv. omwille van jeugdhulpaanbieders die (nog) geen toegang hebben tot INSISTO zijn in 2015 in een aparte categorie geplaatst. Dit verklaart het lagere cijfer bij de categorie (niet) rechtstreeks toegankelijke voorziening in 2015.

Bron: INSISTO

Uiteindelijk wordt er voor 10.955 jongeren NRTJ hulp opgestart, vooral in voorzieningen van Jongerenwelzijn en het VAPH. Daarnaast staan er op 31 december van 2015 nog 7.347 jongeren op een wachtlijst. In vergelijking met 2014 is dat aantal nagenoeg stabiel. De grootste groep wacht op het beschikbaar worden van VAPH ondersteuning, en hun aantal neemt toe in vergelijking met 2014. Dat jongeren op gevraagde hulp wachten, betekent niet altijd dat er voor hen geen enkele vorm van begeleiding is. Vaak krijgen deze jongeren reeds hulp maar wachten zij nog op een andere (meer geschikte) of bijkomende vorm van ondersteuning.

De grootste aanmelder is de sociale dienst voor gerechtelijke jeugdhulpverlening. De tweede grootste groep komt vanuit voorzieningen uit de (niet-) rechtstreeks toegankelijke hulp.

AANTAL WACHTENDEN PER SECTOR

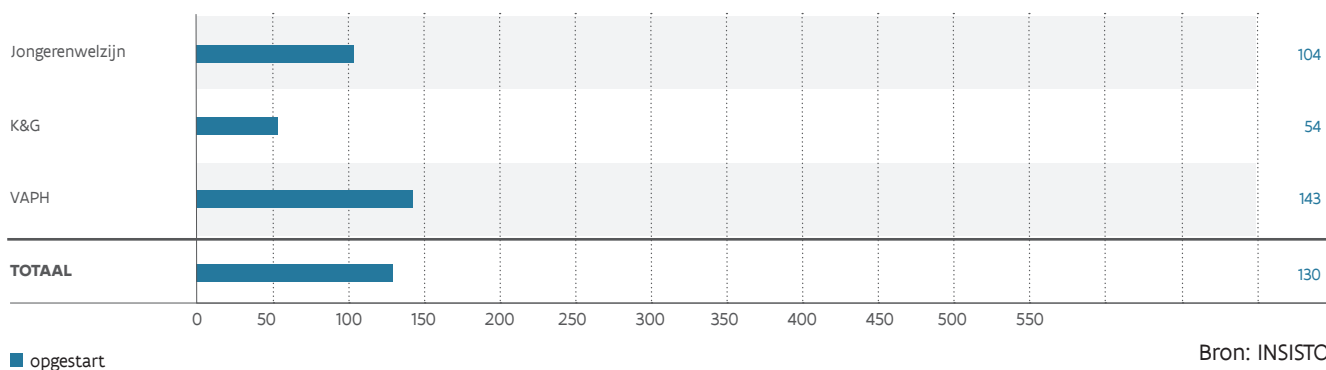


* De wijze van dataverwerking voor het aantal wachtenden is verschillend in 2015. In 2014 werd ook een categorie intersectoraal weergegeven (700 unieke minderjarigen). Dit betrof minderjarigen die wachten op hulp binnen pleegzorg. Deze minderjarigen zijn nu opgenomen binnen de categorie BJB.

Gespecialiseerde hulp is niet altijd meteen voorhanden. De wachttijden op hulp lopen sterk uiteen, afhankelijk van regio en soort hulp. Het gemiddelde ligt in de sector VAPH hoger dan in Jongerenwelzijn en Kind en Gezin.

In totaal staan op 31 december 2015 7.347 jongeren op een wachtlijst; nagenoeg stabiel in vergelijking met 2014 (7.427 jongeren).

GEMIDDELDE WACHTTIJD VAN JONGERE BIJ OPNAME PER SECTOR



Om het aantal wachtenden terug te dringen, en hun wachttijd te beperken, zal ook de volgende jaren nog extra in de jeugdhulp moeten worden geïnvesteerd, zoals ook vermeld in de beleidsnota

jeugdhulp 2.0. Door een steeds performantere en regionale registratie kan nu ook meer gericht worden geïnvesteerd en geprogrammeerd.

MEER AANMELDINGEN CRISISHULP

De crisisnetwerken in Vlaanderen zijn hét referentiepunt voor eenieder die worstelt met een crisissituatie.

Er zijn zes crisismeldpunten in Vlaanderen. Deze zijn ingebed in de CAW's. Die beluisteren de vraag en zoeken samen met de aanmelder naar een gepaste oplossing. Vaak is de aanmelder geholpen met een consult. Indien nodig kan het crisismeldpunt een mobiel of residentieel aanbod inzetten: kortdurende interventie, een begeleiding of een verblijf van maximaal 7 dagen.

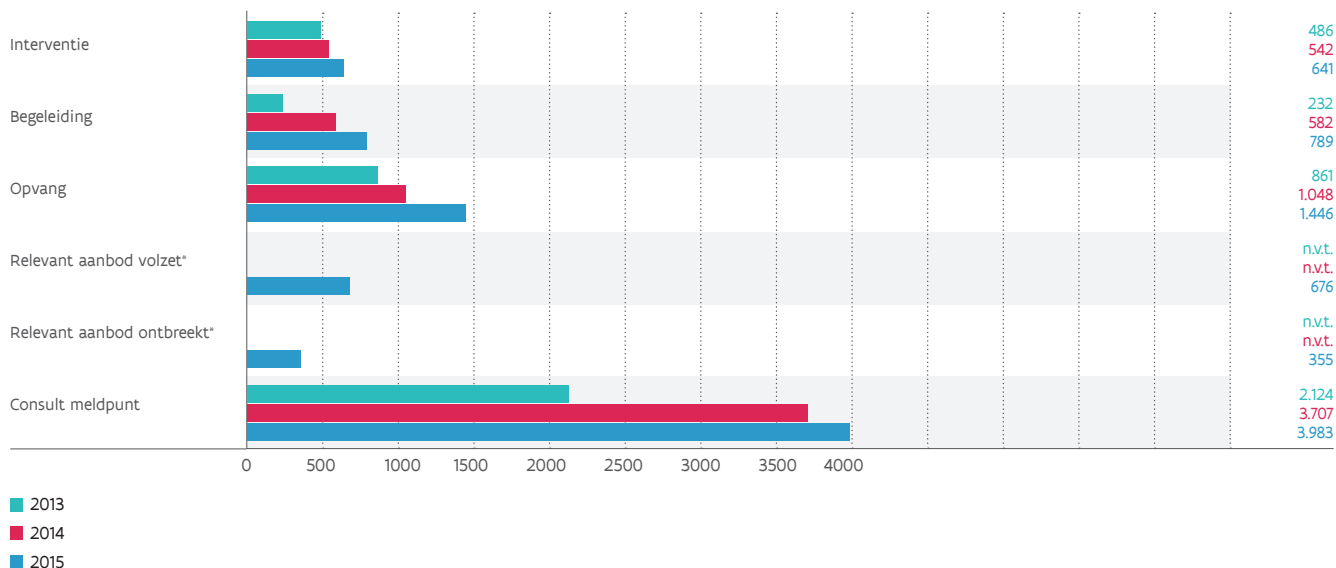


REGIO	2013		2014		2015	
	Aanmeldingen	Mj	Aanmeldingen	Mj	Aanmeldingen	Mj
Antwerpen	1.266	1.527	1.902	2.224	2.207	2.678
Limburg	460	527	681	857	850	1.018
Oost-Vlaanderen	597	711	969	1.084	1.178	1.313
Vlaams-Brabant	347	439	655	811	891	973
Brussel	153	201	204	251	325	381
West-Vlaanderen	728	902	1.045	1.264	1.076	1.316
TOTAAL	3.551	4.284	5.456	6.491	6.527	7.679

In 2015 zijn er 6.527 aanmeldingen bij de crisisnetwerken waarbij in totaal 7.679 minderjarigen zijn betrokken. In 2014 waren er 5.456 aanmeldingen, met 6.491 betrokken jongeren.

Het aantal aanmeldingen stijgt. Dit heeft te maken met de betere bekendheid van de meldpunten en de mogelijkheid (sinds maart 2014) dat ook jeugdrechtters en ouders zelf aanmelden. Er spelen ook maatschappelijke evoluties mee: de samenleving staat onder druk, sommige (eenouder)gezinnen hebben het niet gemakkelijk. Soms is het sociale netwerk van de ouders of de jongere te beperkt om een crisissituatie het hoofd te bieden.

INGEZET AANBOD (IN AANTAL AANMELDINGEN)



* Het onderscheid tussen relevant aanbod ontbreekt en relevant aanbod volzet wordt pas sinds 2015 gemaakt. In 2013 en 2014 waren beide categorieën samen respectievelijk 239 en 691. 'Relevant aanbod volzet' betekent dat het beschikbare aanbod uit het netwerk volzet is, 'relevant aanbod ontbreekt' betekent dat dit gevraagde aanbod er niet is in het netwerk (bijv. psychiatrie).



In 8,6% van de gevallen (676) moeten de crisisnetwerken in 2015 vaststellen dat het relevant aanbod volzet is. Het crisismeldpunt biedt in die situaties een zeer uitgebreid consult en zoekt mee naar mogelijkheden en alternatieven.

In 2015 worden stappen gezet om de afstemming tussen integrale jeugdhulp en de geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren verder te verbeteren, nl. door het uitwerken van een programma crisiszorg. In 2015 dienen alle GGZ-netwerken een voorstel in dat beschrijft hoe ze dit in de regio willen vormgeven. In alle regio's wordt dit voorstel goedgekeurd en kan de regio verder aan de slag om dit programma effectief te implementeren in 2016.

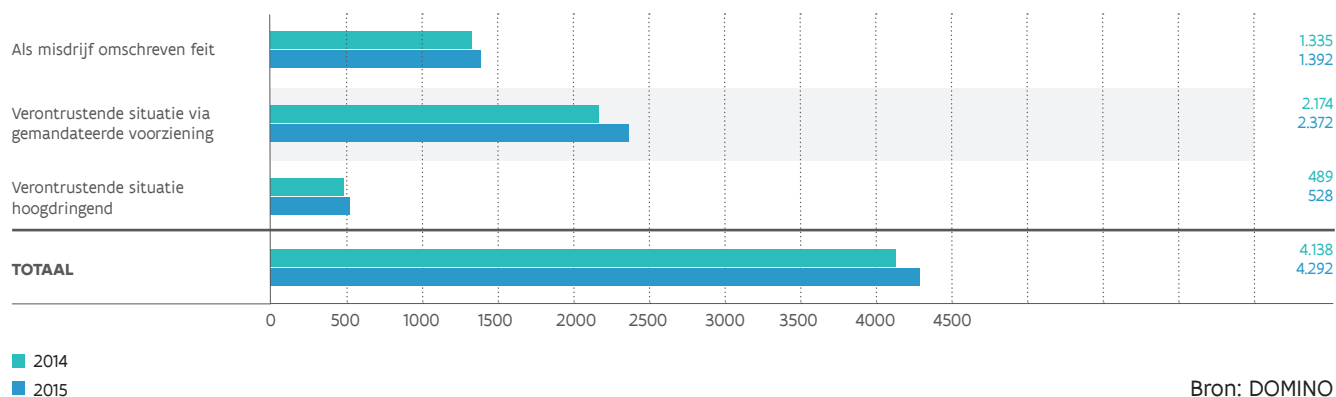
GERECHTELIJKE JEUGDHULP

IS MEESTAL HULP IN VERONTRUSTENDE SITUATIES, AANGEMELD DOOR GEMANDATEERDE VOORZIENINGEN

4.292 minderjarigen stromen in 2015 in bij de sociale diensten voor gerechtelijke jeugdhulpverlening. Voor bijna 70% heeft het Parket de jeugdrechter gevorderd om op te treden omwille van een verontrustende situatie (VOS). Meer dan de helft van die situaties is aangemeld door de gemandateerde voorzieningen (GV). Er is een kleine toename in de instroom in vergelijking met 2014.



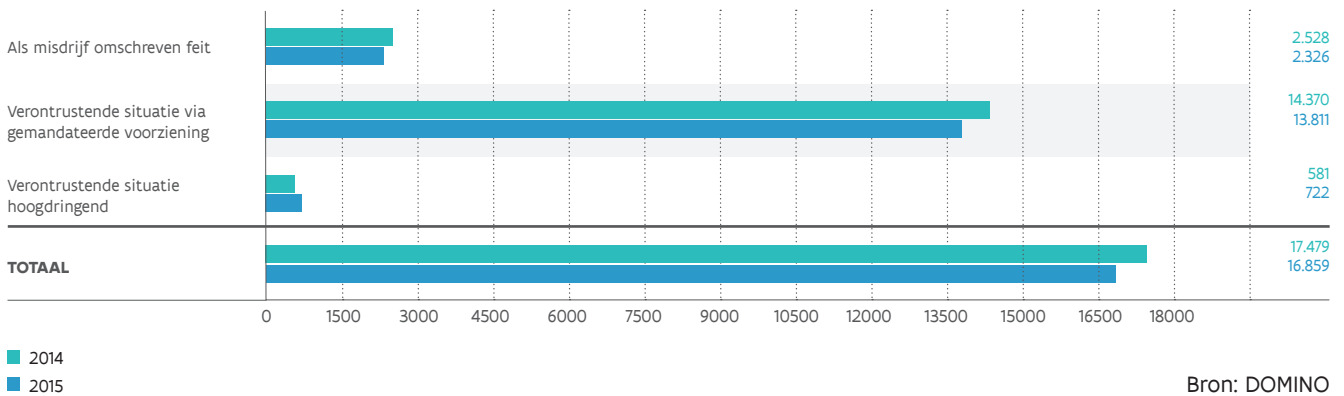
AANTAL VORDERINGEN PER VORDERINGSGROND



Bron: DOMINO



AANTAL MINDERJARIGEN MET EEN MAATREGEL PER VORDERINGSGROND



16.859 minderjarigen hebben in 2015 een dossier bij de jeugdrechtbank lopen. Slechts 13% van hen heeft een maatregel als gevolg van een als misdrijf omschreven feit (MOF). Hun aantal blijft hiermee de laatste jaren in (licht) dalende lijn.



CONSULT, LAAGDREMPELIG EN GEWAARDEERD

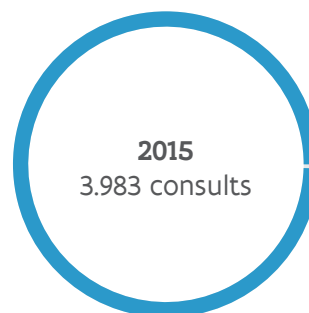
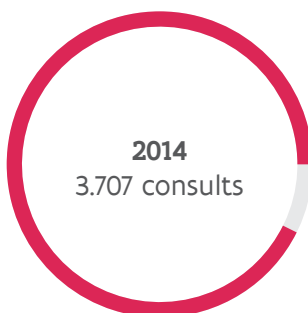
Diverse sectoren bieden consult aan. Dat is een laagdrempelig aanbod voor jeugdhulpaanbieders waar zij terecht kunnen voor vragen, concreet advies ... over situaties waarin zij zelf even het antwoord niet onmiddellijk weten. Het versterkt de krachten van de hulpaanbieder en kan betekenen dat een doorverwijzing naar meer ernstige, gespecialiseerde hulp wordt vermeden.

Consult wordt aangeboden in de gemandateerde voorzieningen, bij de centra voor geestelijke gezondheidszorg en in de crisisnetwerken. De cijfers tonen aan dat deze functie veel bevroegd wordt en dat de bekendheid ervan stijgt.



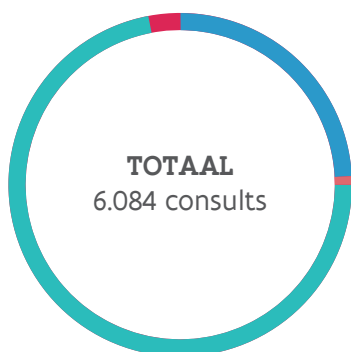
CONSULT IN DE CRISISNETWERKEN

50% VAN DE INTERVENTIES



CONSULT BIJ DE GEMANDATEERDE VOORZIENINGEN:

AANTAL CONSULTS PER SOORT VRAAG IN 2015



- OCJ: Algemeen advies - 49 consults
- OCJ: Bespreking concrete situatie - 1.479 consults
- OCJ: Informatie - 182 consults
- VK*: Adviezen t.a.v. burgers (via 1712) en professionelen - 4.374 consults

Consult wordt veel bevroegd en de bekendheid ervan stijgt.

* Consults VK hebben betrekking op hun volledige werking, niet alleen als gemandateerde voorziening.

SAMENWERKING TUSSEN GEMANDATEERDE VOORZIENINGEN,

JEUGDHULPAANBIEDERS EN CLIËNTEN WERPT ZIJN VRUCHTEN AF

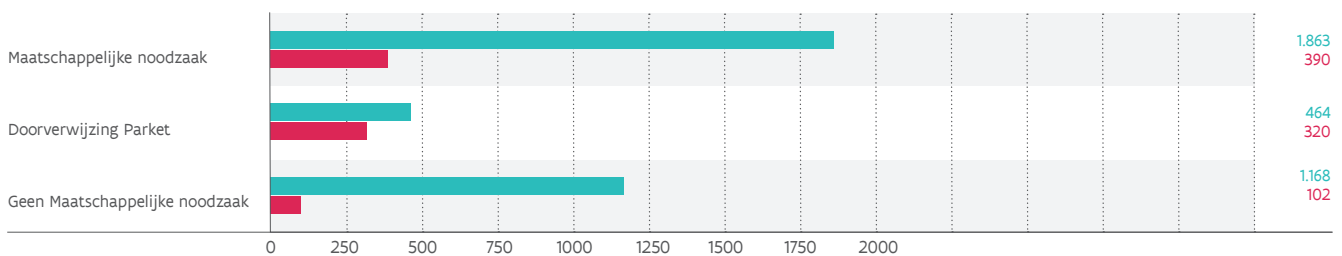
Maatschappelijke noodzaak (mano) is een conclusie die een gemandateerde voorziening geeft aan een case wanneer zij verontrust is over een situatie van een minderjarige en meent dat er absoluut hulpverlening moet worden ingeschakeld maar dat er daartoe onvoldoende op de eigen keuzen van de opvoedingsverantwoordelijken kan worden gerekend.

De **Ondersteuningscentra Jeugdzorg (OCJ)** voltooien 3.495 aanmeldingen voor onderzoek naar maatschappelijke noodzaak. Ongeveer 70% van de aanmeldingen leidt tot de conclusie dat het maatschappelijk noodzakelijk is om gebruik te maken van de gepaste hulpverlening.

Slechts een minderheid wordt doorverwezen naar het Parket. Van de 812 voltooide aanmeldingen bij de **vertrouwenscentra kindermishandeling (VK)** krijgt ongeveer 88% het besluit dat er sprake is van maatschappelijke noodzaak.

Jeugdhulpaanbieders melden dus gericht aan bij de gemandateerde voorzieningen en kunnen goed inschatten wanneer de ontwikkelingskansen van een minderjarige in het gedrang zijn. In een meerderheid van de gevallen slaagt men erin om tot een samenwerking binnen de vrijwillige hulpverlening te komen tussen cliënt, jeugdhulpaanbieder en indien nodig de gemandateerde voorziening.

AANTAL AANMELDINGEN NAAR UITKOMST



■ aanmeldingen bij een Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
■ aanmeldingen bij een vertrouwenscentrum kindermishandeling

Bron: DOMINO



REGIONALE AANPAK BLIJKT NODIG

Globaal genomen volgt de regionale spreiding de verdeling van de bevolking over de regio's. De meeste hulp gaat naar de grootste groep in Antwerpen (27,9% van de jongeren van 0 tot 25 jaar woont in de provincie Antwerpen), gevolgd door Oost-Vlaanderen (22,2%), Vlaams-Brabant en Brussel (20,4%), West-Vlaanderen (16,9%) en Limburg (12,6%).

Onderstaande cijfers tonen evenwel regionale verschillen op vlak van de procentuele verdeling per hulpvorm. Onderstaande tabel is beperkt tot de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, maar ook het niet-rechtstreeks toegankelijke aanbod toont regionale verschillen.

VERDELING SOORTEN HULPVERLENING PER REGIO

	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant + Brussel	West-Vlaanderen
Populatie 0-25 j.	27,9	12,6	22,2	20,4	16,9
CAW-onthaal	25,6	11,8	25,9	17,1	19,6
CGG	24,1	18,6	21,9	19,1	16,3
CAW-begeleiding	25,2	13,0	21,1	18,9	21,9
VAPH-RTJ	42,0	12,6	15,9	12,2	17,3
VAPH-thuisbegeleiding	33,3	18,6	16,1	13,4	18,5
VAPH-DOP	34,2	12,3	25,7	11,1	16,7
K&G-begeleiding	30,2	13,1	16,9	19,5	20,2
K&G-training	33,1	20,0	19,9	14,0	13,0
K&G-dagopvang	26,7	12,8	23,3	8,1	29,1
K&G-verblijf (RTJ)	21,1	13,4	24,2	9,4	31,8
JWZ-OVBJ	30,2	11,9	15,8	20,6	21,5
JWZ-pleegzorg	41,2	9,3	20,1	12,9	16,4
JWZ-CIG	30,0	10,8	3,8	13,8	41,5

* voor Brussel nemen we 30% van de 0-25-jarigen.

De redenen van deze verschillen kunnen divers zijn maar bevestigen vooral de meerwaarde van een regionale aanpak, zodat kan worden ingespeeld op specifieke noden op maat van elke regio. In de 2.0-aanpak van integrale jeugdhulp wordt de rol van de regio dan ook sterk benadrukt en krijgen de Intersectorale Regionale Overlegfora Jeugdhulp (IROJ's) een sleutelrol.

DE GEMEENSCHAPSINSTELLINGEN BREIDEN GESTAAG UIT

In 2015 kennen de gemeenschapsinstellingen een substantiële uitbreiding.

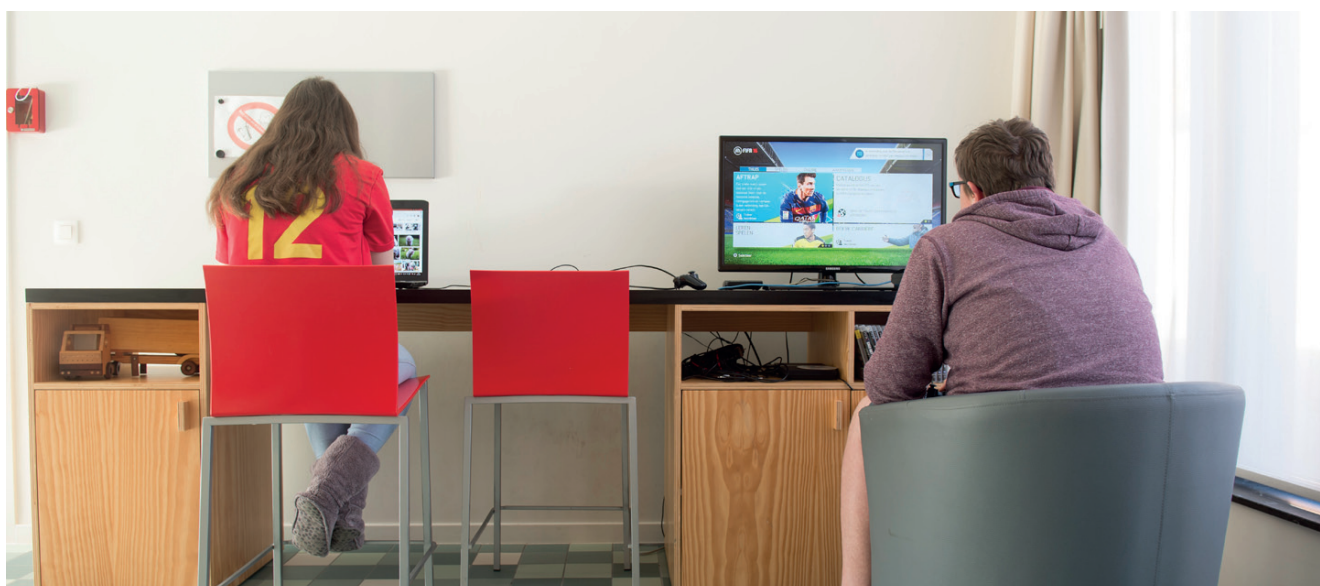
In gemeenschapsinstelling De Zande wordt campus Wingene geopend. Hier worden alle jongens ondergebracht die in de gesloten leefgroepen op campus Ruiselede verbleven, aangevuld tot een totale capaciteit van 36 plaatsen. Op campus Ruiselede wordt dan weer een gesloten time-out-leefgroep voor 10 meisjes geopend.

In totaliteit beschikken de gemeenschapsinstellingen zo over 309 plaatsen.

Naast de capaciteitsuitbreiding wordt – als gevolg van de zesde staatshervorming – het beheer van de vroegere gesloten federale centra te Everberg en Tongeren een Vlaamse bevoegdheid. Het centrum te Everberg zet zijn taak verder als gemeenschapsinstelling (weliswaar nog vallend onder de federale Everbergwet) en het centrum te Tongeren wordt hervormd tot het Vlaams detentiecentrum De Wijngaard.

CAPACITEIT GEMEENSCHAPSINSTELLINGEN PER CAMPUS EN PER REGIME

	De Hutten	De Markt	Beernem	Ruiselede	Wingene	De Grubbe	TOTAAL
Jongens, open	-	72	-	54	-	-	126
Jongens, gesloten	40	-	-	-	36	40	116
Meisjes, open	-	-	10	-	-	-	10
Meisjes, gesloten	-	10	36	10	-	-	56
TOTAAL	40	82	46	64	36	40	309



CLIËNTOVERLEG EN BEMIDDELING NEMEN TOE

Bij cliëntoverleg gaan jongere en ouders samen met hulpverleners in overleg om de hulp beter op elkaar af te stemmen onder begeleiding van een neutrale voorzitter. Bij bemiddeling wordt de dialoog tussen de betrokken partijen hersteld door een bemiddelaar. Beide zijn nieuwe instrumenten die de continuïteit van de hulpverlening moeten helpen waarborgen.

Cliëntoverleg is sinds de opstart in 2008 gestaag gegroeid. 2015 doorbreekt de gelijkmatige groei. Zo neemt het aantal overlegmomenten sterk toe: van 263 in 2014, naar 379 in 2015.

Ook **bemiddeling** verwerft geleidelijk aan zijn plaats in het jeugdhulplandschap. Steeds meer cliënten en hulpverleners, zowel binnen als buiten het toepassingsgebied van het decreet Integrale jeugdhulp, doen er beroep op. De vraag neemt toe en het aantal bemiddelingen stijgt: van 32 in 2014 naar 91 in 2015.

Er zijn op dit moment 70 bemiddelaars en 104 voorzitters actief. Dat toont aan dat zowel cliëntoverleg als bemiddeling nog groeimarge hebben. Een goede spreiding van de werkbelasting per voorzitter en bemiddelaar, vermijdt wachtlijsten en maakt het mogelijk soepel in te spelen op nieuwe en vaak urgente aanvragen. Cliëntoverleg start in principe binnen de drie weken na de aanmelding, bemiddeling nog de week zelf.

Instrumenten om continuïteit te waarborgen kennen sterke groei.



1 JEUGDHULP, 1 UNIEKE JONGERE, 1 TAAL

Het besluit is dezelfde vaststelling waarmee ook is gestart: de jeugdhulp is omvangrijk. Hoe groot kan evenwel niet exact worden bepaald. Enerzijds omdat een aantal sectoren niet betrokken zijn (o.a. psychiatrie). Anderzijds omdat het louter optellen van de verschillende cijfers de waarheid onrecht zou aandoen omdat er geen zicht is op de overlap tussen de verschillende cijfers. Een jongere kan zowel in de brede instap, als in de probleemgebonden, als in het niet-rechtstreeks probleemgebonden aanbod geteld zijn. Op dit moment is het onmogelijk om over de verschillende sectoren heen uitspraken te doen.

Hiervoor is nood aan consistentie in de registratie en rapportering:

- één unieke sleutel voor de jongere zodat we over al de sectoren heen uitspraken kunnen doen over overlap, trajecten ...;
- afstemming rond terminologie (zoals bv. capaciteit), welke parameters op welke manier verzameld worden, verplichte velden ...

Eén van de middellange-termijn-ambities van het intersectorale jaarverslag is om te streven naar afspraken zodat in de toekomst dergelijke uitspraken wel mogelijk worden. Deze versie van het jaarverslag heeft alvast zijn eerste ambitie bereikt: een unieke som van aparte delen. Volgende versies moeten ook het geheel meer betekenis geven.



Leden van de werkgroep

Linda Aerts en Martine Puttaert (departement WVG)
Tim Stroobants en Anne Vanden Berge (K&G)
Ruth Dufromont, Hilde Denys en Lotte Meulewaeter (CLB's)
Tineke Oosterlinck (GGZ)
Femke Duquet en Sven Pans (VAPH)
Marc Verhelst (CAW's)
Kirsten Dereymaeker en Yves Indeherberge (Jongerenwelzijn)

Tekstbehandeling

Yves Indeherberge & Linda Van Weyenberg

Vormgeving

Katrien Verhoeven

Foto's

Florian Van Eenoo

Meer informatie

www.jaarverslagjeugdhulp.be